

Asia: SMDno-2015-1509; SM047:00/2015

Ehdotus siviilitiedustelua koskevaksi lainsäädännöksi; työryhmän mietintö 8/2017

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Sisäministeriö on lausuntopyynnöllään pyytänyt oikeuskanslerilta lausuntoa ministeriön asettaman työryhmän antamasta siviilitiedustelulainsäädäntöä koskevasta mietinnöstä.

Esitän lausuntonani seuraavan.

Yleistä

Siviilitiedustelulainsäädäntöä valmistelleen työryhmän mietinnössä ehdotetaan muun ohella säädettäväksi uusi laki tietoliikennetiedustelusta siviilitiedustelussa sekä muutettavaksi poliisilakia niin, että siihen lisättäisiin uusi 5 a luku, jossa säädettäisiin tiedustelumenetelmistä ja niiden käytöstä siviilitiedustelussa.

Mietintö liittyy asiakokonaisuuteen, johon lisäksi kuuluvat puolustusministeriön työryhmässä valmisteltu ehdotus uudeksi sotilastiedustelulainsäädännöksi, oikeusministeriössä valmisteltu ehdotus tiedustelutoiminnan laillisuusvalvonnasta ja oikeusministeriössä valmisteltu ehdotus, jolla perustuslakiin lisättäisiin uusi säännös luottamuksellisen viestin salaisuuden rajoittamisesta, sekä eduskunnassa valmisteltu ehdotus tiedustelutoiminnan parlamentaarisesta valvonnasta.

Sisäministeriön ja puolustusministeriön työryhmissä valmistellussa uudessa tiedustelulainsäädännössä ehdotetaan siviili- ja sotilastiedusteluviranomaisille uusia merkittäviä tiedustelutehtäviä ja -toimivaltuuksia. Selvää on, että edellä mainitun perustuslain muutoksen tulee

toteutua, jotta siviili- ja sotilastiedusteluun liittyvistä ehdotetuista luottamuksellisen viestin suojaan puuttuvista tiedustelumenetelmistä voitaisiin säätää tavallisen lain säätämisyjärjestyksessä. Yksilön oikeusturvan takaamiseksi ja toiminnan luotettavuuden varmistamiseksi on niin ikään välttämätöntä säätää menettelyistä ja keinoista, joilla voidaan valvoa tiedusteluun liittyvien tiedonhankintakeinojen käyttöä tehokkaalla ja uskottavalla tavalla. Selvää näin ollen myös on, että mikäli säädettäväksi ehdotetut siviili- ja sotilastiedustelua koskevat säännökset sekä mainittu perustuslain muutos tulevat voimaan, tulee tiedustelutoiminnan valvontaa koskevan lainsäädännön myös toteutua.

Olen tänään antanut erillisen lausunnon puolustusministeriölle sen työryhmän mietinnössä säädettäväksi ehdotetusta sotilastiedustelulainsäädännöstä, oikeusministeriölle sen työryhmän mietinnössä säädettäväksi ehdotetuista tiedustelutoiminnan laillisuusvalvontaa koskevista säännöksistä sekä eduskunnan kanslialle parlamentaarista valvontaa koskevasta mietinnöstä. Totean selvyuden vuoksi, että koska sisäministeriön työryhmän mietinnössä Suojelupoliisille ja puolustusministeriön työryhmän mietinnössä sotilastiedusteluviranomaiselle ehdotetut tiedustelutehtävät ja -toimivaltuudet ovat varsin samankaltaisia, käsillä oleva lausuntoni on monilta osin yhteneväinen puolustusministeriölle antamani lausunnon kanssa.

Käsillä olevan mietinnön mukaan siinä ehdotettavan siviilitiedustelulainsäädännön keskeinen tavoite on kansallisen turvallisuuden parantaminen ja säädöspohjan luominen suomalaiselle siviilitiedustelulle. Mietinnön mukaan tavoitteena on parantaa suomalaisen yhteiskunnan mahdollisuuksia suojautua kansalliseen turvallisuuteen kohdistuvilta vakavilta uhkilta. Vaikka kansallisen turvallisuuden käsitteen sisältö on varsin laaja ja jättää osin varaa myös tulkinnalle, pidän tätä mietinnössä lausuttua tavoitetta sinällään kannatettavana ja tärkeänä. Kysymys on viime kädessä kansakunnan elinmahdollisuuksien ja laillisen yhteiskuntajärjestyksen perusteiden turvaamisesta. Toiminnallisesta näkökulmasta kansakuntaa vakavasti uhkaavia hankkeita tulisi nykyisessä alati muuttuvassa turvallisuusympäristössä pystyä torjumaan, vaikka hankkeet eivät olisikaan edenneet estettävän, paljastettavan tai selvitetävän rikoksen asteelle.

Mietinnössä ehdotetaan merkittäviä uusia tiedustelutehtäviä ja -toimivaltuuksia Suojelupoliisille. Suojelupoliisille säädettäisiin mietinnössä esitetyin tavoin oikeus henkilötiedusteluun, tietojärjestelmätiedusteluun ja tietoliikennetiedusteluun. Huomio kiinnittyy ensinnäkin siihen, että Suojelupoliisin harjoittamalla tietoliikennetiedustelulla voitaisiin puuttua viestintäverkossa oleviin viesteihin, jotka nauttivat luottamuksellisen viestin perustuslaillista suojaa. Jotta tietoliikennetiedustelusta voitaisiin säätää ehdotetulla tavalla, oikeusministeriön työryhmässä on siis ehdotettu perustuslain tarkistamista siten, että lailla voidaan säätää tarpeelliseksi katsottavien edellytysten täytyessä kansallisen turvallisuuden suojaamiseksi välttämättömistä rajoituksista luottamuksellisen viestin suojaan.

Mietinnössä todetaan perusteltuna lähtökohtana se, että lakiehdotuksen valmistelussa perusoikeuksien suojaan puuttuminen on pyritty rajaamaan niin vähäiseksi kuin se toiminnan tehokkuudelle ja tuloksellisuudelle asetettavat vaatimukset huomioon ottaen on mahdollista. Edelleen mietinnössä todetaan, että lakiehdotukset on kirjoitettu siten, että niistä ilmenevät

täsmällisesti ja tarkkarajaisesti Suojelupoliisin sekä muiden toimijoiden toimivaltuudet, oikeudet ja velvollisuudet. Mietinnössä mainituin tavoin esitetyt seikat antavat aiheen seuraaviin huomioihin.

Ehdotetussa perustuslain muutoksessa mainittavasta ja perusoikeuksien yleisiin rajoitusedellytyksiin kuuluvasta välttämättömyysvaatimuksesta ja vaatimuksesta rajoitusten sopusoinnusta kansainvälisten ihmisoikeusvelvoitteiden kanssa samoin kuin EU-oikeudesta seuraa reunaehtoja muun muassa tiedonhankintatoimivaltuuksien yksilöimiselle. Välttämättömyyskriteeri sisältää muun ohella vaatimuksen luottamuksellisen viestin salaisuuteen puuttumisesta mahdollisimman kohdennetusti ja rajoitetusti. Yksityiselämän suojan näkökulmasta keskeistä on muun muassa se, kuinka täsmällisiä ja tarkkarajaisia tietoliikennetiedustelulla saatavien tietojen seulonnassa käytettävät hakuehdot käytännössä olisivat.

Tietoliikennetiedustelun kohdistamisesta säädettäisiin tietoliikennetiedustelusta siviilitiedustelussa ehdotetun lain 4 §:ssä. Pykälän mukaan tietoliikennetiedustelun kohdistaminen toteutettaisiin tietoliikenteen automatisoidun erottelun avulla ja erottelu perustuisi lain 7 tai 9 §:n mukaisessa menettelyssä hyväksytyjen hakuehtojen käyttöön. Tietoliikennetiedustelun kohdistaminen jää kerrottujen säännösten perusteella täsmällisyyden ja tarkkarajaisuuden näkökulmasta nähdäkseni jossain määrin väljäksi. Lain sanamuodon ja perusteluissa esitettyjen seikkojen valossa ei mielestäni ole mahdollista saada kovin tarkkaa kuvaa siitä, mihin ja kuinka laajaan aineistoon tietoliikennetiedustelu kaikinensa voisi kohdistua. Tämä koskee niin automaattiseen kuin manuaaliseen Suojelupoliisin käsittelyyn päätyvää aineistoa, joka olisi Puolustusvoimien tiedustelulaitoksen toimesta 4 §:ssä tarkoitetulla tavalla eroteltu automatisoidusti tietoliikennevirrasta.

Huomion arvoisena pidän yhtäältä sitä, että 4 §:n säännöksestä ilmenevän pääsäännön mukaan tietoliikennetiedustelua koskeva hakuehto ei saisi kuvata viestin (semanttista) sisältöä. Pidän tärkeänä mietinnössä korostettua tarkoitusta, että mahdollisimman pitkälle turvattaisiin sivullisen asemassa olevien henkilöiden nauttiman luottamuksellisen viestin suojan ydinalue. Toisaalta on myös niin, että ehdotetussa 4 §:ssä mainitut hakuehdot koskevat rajoitukset voivat käytännössä johtaa yleisluontoisempien seulontavaiheen hakuehtojen käyttöön, mistä puolestaan voisi seurata laajemman tietoliikenneviestinnän päätyminen ehdotetun lain 5 §:n mukaiseen jatkokäsittelyyn. Tätä ei sinällään voida pitää toivottavana, koska juuri jatkokäsittelyssä voidaan puuttua yksittäisten viestien suojan ydinalueeseen, eli saadaan selvittää viestin sisältö ja muut luottamukselliset tiedot.

Suhteellisuusperiaatteen näkökulmasta tiedustelutoiminnan hyväksyttävyyttä harkittaessa on arvioitava sitä, missä suhteessa toiminnasta kansalliselle turvallisuudelle aiheutuva hyöty on toiminnasta mahdollisesti aiheutuvaan haittaan muun ohella yksityisyyden suojalle. Minulla ei ole edellytyksiä arvioida esimerkiksi tietoliikennetiedustelun teknistä tehokkuutta tässä mielessä. Tietoliikennetiedustelun toteuttamiseen näyttäisi ylipäätään liittyvän useita epävarmuustekijöitä, joiden ennakkoon arvioiminen on haastavaa. Esimerkiksi yhtäältä tietoliikenteen nopeasti lisääntyessä mahdollisen hyödyllisen tiedon määrä kasvaa, mutta toisaalta tästä tietoliikenteen laajuudesta ja muun muassa salauksen käytön lisääntymisestä johtuen olennaisen tiedon löytäminen lienee yhä vaikeampaa.

Tietoliikennetiedustelusta siviilitiedustelussa ehdotetun lain 7 §:n 2 momentin 3 kohdan mukaan tietoliikennetiedustelua koskevassa vaatimuksessa ja päätöksessä on mainittava ne tosiseikat, joihin tietoliikennetiedustelun käytön edellytykset perustuvat. Perusteluissa todetaan tältä osin muun ohella, että "[v]aatimuksessa ja samoin tuomioistuimen päätöksessä olisi tehtävä selko siitä, miksi niitä tietoja, jotka tietoliikennetiedustelulla olisi tarkoitus hankkia, ei voida hankkia muulla tavalla, tai miksi niiden hankkiminen muulla tavalla olisi oleellisesti vaikeampaa". Ottamatta asiaan enemmän kantaa totean, että tuomioistuin on varsin haasteellisen tehtävän edessä arvioidessaan tietoliikennetiedusteluluvalle asetettujen edellytysten täyttymistä, kun kerran vaatimuksessa arvioidaan, että tiedustelulla voidaan olettaa saatavan tietoja kansallista turvallisuutta vakavasti uhkaavasta toiminnasta. Tuomioistuin on tässä arviossaan käytännössä yksinomaan Suojelupoliisin tuomioistuimelle ilmoittamien tietojen varassa. Tiedustelutoiminnan luonteen ja monessa tapauksessa mahdollisesti varsin täsmentämättömien tosiseikkojen johdosta vaarana on ns. vakiofraasien käyttö sen sijasta, että päätöksen perusteluista aidosti ilmeni luvan myöntämiseen johtaneet seikat ja oikeudellinen päättely.

Yleisenä havaintona totean vielä, että siviili- ja sotilastiedustelun välinen suhde tietoliikennetiedustelussa ja muidenkin tiedustelumenetelmien käytössä jää mielestäni tietyiltä osin varsin epämääräiseksi. Siviili- ja sotilastiedusteluun ehdotetaan käytettäväksi monilta osin lähes samoja tiedustelutoimia ja -valtuuksia niin ulkomailla kuin kotimaassa. Ne laissa säädetyt kohteet, ts. ne asiat ja uhkat, joista siviili- ja sotilastiedustelulla voitaisiin hankkia tietoja, olisivat monella kohtaa täysin identtiset. Merkille pantavaa myös on, että siviilitiedustelu- ja sotilastiedustelulainsäädäntöä valmistelleet työryhmät päätyivät molemmat aikanaan annetusta tiedonhankintalakyöryhmän mietinnöstä poiketen pitämään perusteltuna kaavailtujen ulkomaan tiedustelutoimivaltuuksien käytön mahdollistamista myös kotimaassa. Kovin laajasti tätä ratkaisua ei mietinnössä ylipäätään perustella. Mielestäni mietinnöstä ylipäätään varsin vaikeaselkoisesti ilmenee se, että kun käytetään henkilötiedustelun ja tietojärjestelmätiedustelun käsitteitä, niillä tarkoitetaan nyt sekä kotimaan että ulkomaan tiedustelua. Erityisen suppeasti mietinnössä on todettu se, että käytännössä tietojärjestelmätiedustelu käsittäisi teknistä kuuntelua ja teknistä laitetarkkailua koskevat toimivaltuudet. Laissa henkilötiedustelun ja tietojärjestelmätiedustelun käsitteitä ei lainkaan käytetä. Huomion arvoista vielä on, että ehdotetussa sotilastiedustelulaissa on ehdotetusta siviilitiedustelulainsäädännöstä poiketen erillinen säännös ulkomaan tietojärjestelmätiedustelusta.

Olen edellä tuonut esille joitakin ehdotettuun siviilitiedustelulainsäädäntöön liittyviä yleisiä kysymyksiä. Joka tapauksessa selvää on, että tiedustelutoimintaa koskevien oikeusturva- ja valvontajärjestelyjen merkitys on edellä toteamani, sinällään ymmärrettävän toimivaltuussäätelyn tietynasteisen epätasällisuuden johdosta korostetun tärkeää. Siviilitiedusteluun kohdistettavan laillisuusvalvonnan ja parlamentaarisen valvonnan tulee olla tehokasta, uskottavaa ja asianmukaisesti järjestettyä.

Oikeusministeriölle ja eduskunnan kanslialle antamissani lausunnoissa olen tämän vuoksi tuonut nimenomaisesti esille, että luottamusta tiedustelutoiminnan asianmukaisuuteen ja yksilön oikeusturvan toteutumiseen tulee turvata tiedustelutoiminnan valvonnan mahdollisimman

tehokkaalla ja uskottavalla järjestämisellä. Puolustusministeriölle antamassani lausunnossa olen ehdotetun sotilastiedustelun osalta niin ikään korostanut toiminnan valvonnan merkitystä. Olen lausunnoissani tähdentänyt, että yksinomaan ehdotettu tiedusteluvaltuutetun harjoittama laillisuusvalvonta ja erikseen ehdotettu eduskunnan tiedusteluvalvontavaliokunnan harjoittama parlamentaarinen valvonta ei ole riittävää, vaan myös esimerkiksi tiedustelutoimintaa suorittavien viranomaisten sisäisen laillisuusvalvonnan tulee olla asianmukaisesti järjestettyä. Siviili- ja sotilasviranomaisten suorittamaan tiedustelutoimintaan kohdistuva sisäinen ja ulkoinen, niin ennakkollinen, reaaliaikainen kuin jälkikäteinen valvonta (sisältäen sekä laillisuusvalvonnan että parlamentaarisen valvonnan) on kokonaisuus, jolla tiedustelutoiminnan tulisi olla tehokkaasti ja uskottavasti valvottua, jolloin luottamus siihen voi aidosti säilyä.

Pidän itsestään selvänä, että koska käsillä oleva esitys sisältää perustuslain kannalta merkityksellisiä asioita ja osa sääntämisyjärjestystä koskevista kysymyksistä on tulkinnanvaraisia, on perusteltua, että esityksestä pyydetään sen eduskuntakäsittelyn yhteydessä perustuslakivaliokunnan lausunto.

Joitakin yksityiskohtaisempia näkökohtia

Ehdotetun poliisilain 5 a luvun 43 §:n 1 momentin mukaan "[s]uojelupoliisin on ilman aiheutonta viivytystä ilmoitettava esitutkintaviranomaiselle, jos tiedustelumenetelmän käytön aikana ilmenee, että on syytä epäillä rikoslain 15 luvun 10 §:ssä tarkoitettua rikosta, ja luovutettava epäiltyä rikosta koskevat tarpeelliset tiedot". [Huomautan tässä, että seuraavassa lausumani näkökohdat heijastuvat myös tietoliikennetiedustelulla saadun tiedon rikostorjuntaan luovuttamiseen, koska ehdotetun tietoliikennetiedustelusta siviilitiedustelussa annettavan lain 17 §:n mukaan kyseisten tietojen luovuttamiseen sovellettaisiin poliisilain 5 a luvun 43 §:ää.] Tässä yhteydessä huomio kiinnittyy siihen, että kyseisessä lainkohdassa Suojelupoliisille asetettu "kynnys" ilmoittaa momentissa mainitusta asiasta esitutkintaviranomaiselle olisi sama kuin esitutkintalaissa säädetty esitutkinnan toimittamista koskeva näyttökynnys "on syytä epäillä, että rikos on tehty".

Kyseisen esitutkintakynnyksen ylittymisen ja sen myötä esitutkinnan aloittamisen arvioiminen kuuluu esitutkintaviranomaiselle. Mietinnössä ehdotetaan nimenomaisesti, että Suojelupoliisi ei enää jatkossa olisi esitutkintaviranomainen. Tämän vuoksi ja jotta 43 §:n 1 momentissa säädetyllä ei kavennettaisi esitutkintaviranomaiselle kuuluvaa harkintavaltaa esitutkintakynnyksen ylittymisen arvioinnissa, olisi nähdäkseni syytä vielä pohtia, voiko Suojelupoliisille asetettava ilmoittamiskynnys olla sama kuin esitutkinnan toimittamista koskeva näyttökynnys.

Mainitun 43 §:n 2 momentin mukaan Suojelupoliisi puolestaan "saa ilmoittaa epäilystä rikoksesta ja luovuttaa sitä koskevat tiedustelumenetelmän käytöllä saadut tarpeelliset tiedot esitutkintaviranomaiselle, jos rikoksesta säädetty ankarin rangaistus on vähintään kolme vuotta vankeutta". Momentissa käytetään siis määritelmää "epäilystä rikoksesta" siltä osin kuin kyse on Suojelupoliisin oikeudesta ilmoittaa asiasta esitutkintaviranomaiselle. Mainittu määritelmä jättää nähdäkseni jossain määrin avoimeksi sen, viitataanko tässä pykälän 1 momentissa säädettyyn

näyttökynnykseen ”syytä epäillä”, vai johonkin muuhun mahdolliseen näyttökynnykseen. Mietinnön perusteluosiossa asiaa ei ole enemmälti avattu.

Ehdotetussa laissa ja sen perusteluissa ei kerrotun ohella myöskään oteta enemmälti kantaa siihen, koskeeko edellä mainituissa momenteissa Suojelupoliisille säädetty tietojen ilmoitus[ja luovutus]velvollisuus ja -oikeus yksinomaan Suojelupoliisin tiedustelumenetelmän käytön aikana oma-aloitteisesti havaitsemia seikkoja vai myös esimerkiksi esitutkintaviranomaisen Suojelupoliisilta pyytämiä tietoja. Tarkemmin ei siis ilmene, mihin toimenpiteisiin Suojelupoliisin olisi ryhdyttävä esitutkintaviranomaisen tekemän tietopyynnön johdosta ja mikä merkitys tiedon harkinnanvaraisessa ilmoittamisessa ja luovuttamisessa ylipäätään on sillä, että esitutkintaviranomainen niitä pyytää.

Huomio kiinnittyy lisäksi siihen, että ehdotetun 43 §:n 1 ja 3 momentissa käytetään määritelmää rikoslain 15 luvun 10 §:ssä ”tarkoitettu rikos” (”tarkoitettua rikosta” / ”tarkoitettu vielä estettävissä oleva rikos”). Mietinnön perusteluosiossa (s. 216) selvennetään, että kyse on näiltä osin ns. ylitörkeistä rikoksista eli rikoksista, joista säädetty ankarin rangaistus on vähintään kuusi vuotta vankeutta. Kyse on siis niistä nimenomaisista rikoksista, jotka rikoslain 15 luvun 10 §:n säännöstekstissä luetellaan. Sanamuotonsa mukaan ”rikoslain 15 luvun 10 §:ssä tarkoitettu rikos” on nähdäkseni kuitenkin pykälän otsikon mukainen ”törkeä rikoksen ilmoittamatta jättäminen” (jonka rangaistusasteikko on vain sakkoa tai vankeutta enintään kuusi kuukautta). Perusteltua nähdäkseni olisi täsmentää lain sanamuotoa niin, että kyse on nimenomaan rikoslain 15 luvun 10 §:n tunnusmerkistössä luetelluista rikoksista.

Myös 43 §:n 4 momentin sanamuotoa voisi olla perusteltua tarkistaa siltä osin kuin siinä säädetään velvollisuus esitutkintaviranomaiselle ”riittävän ajoissa ennen esitutkinnan käynnistämistä” ilmoittaa Suojelupoliisille, jos esitutkinta käynnistetään. Esitutkinnan toimittamisesta ja sen aloittamisesta/käynnistämisestä päättäminen sekä tutkintatoimenpiteisiin tosiasiallisesti ryhtyminen voi tapauskohtaisesti olla hyvinkin samanaikaista, ja päättämisen ja toimenpiteisiin ryhtymisen tulisi olla mahdollista välittömästi ilmoituksen tai tiedon saannin jälkeen, joten määritelmä ”riittävän ajoissa ennen esitutkinnan käynnistymistä” ei tässä mielessä vaikuta täysin toimivalta.

Olen vielä havainnut muun muassa seuraavia puutteellisuuksia ja epä johdonmukaisuuksia mietinnön perusteluosiossa ja ehdotetuissa säännöksissä:

Ehdotetun poliisilain 5 a luvun 2 §:n 2 momentin 1. virkkeessä luetelluista tiedustelumenetelmistä mietinnön perusteluosiossa (s. 183) mainittu ”televalvonta” ei sisälly ehdotettuun lakitekstiin (ei suomen- eikä ruotsinkieliseen). Lisäksi ehdotuksen ruotsinkielisestä lakitekstistä näyttäisi kyseisestä virkkeestä puuttuvan ”tekninen katselu”.

Ehdotetun poliisilain 5 a luvun 11 §:n 4 momentissa säädettäisiin siitä, mitä teknistä katselua koskevassa päätöksessä on mainittava. Mietinnön perusteluosiossa (s. 198) lausutaan mainitun momentin osalta, että "[p]ykälän 4 momentissa säädettäisiin teknistä katselua koskevan vaatimuksen ja päätöksen sisällöstä tavalla, joka vastaa edellisen pykälän 5 momentissa säädettyä". Perusteluissa puhutaan siis "vaatimuksen ja päätöksen" sisällöstä, mutta lakitekstissä perusteluihin ja mietinnössä muutoin esitettyyn nähden ristiriitaisesti ja ilmeisen erheellisesti vain "päätöksen" sisällöstä. Totean lisäksi, että perusteluosiossa viitataan 11 §:n 2 momentin osalta nähdäkseni erheellisesti edellisen pykälän 3 momentin [tulisi olla 2 momentti] perusteluissa esitettyyn, 3 momentin osalta 4 momentin [tulisi olla 3 momentti] perusteluissa esitettyyn sekä edellä siteeratun 4 momentin osalta 5 momentin [tulisi olla 4 momentti] perusteluissa esitettyyn. Huomio kiinnittyy tässä yhteydessä lisäksi siihen, että kyseistä pykälää edeltävää pykälää (10 §) koskevissa perusteluissa (s. 197) ei sen 2 momentin osalta lainkaan ilmene enempiä perusteluja (ja siinä todetaan myös nähdäkseni virheellisesti, että kyseisen momentin lakitekstiin sisältyisi viittaus pykälän 2 momenttiin [eikä 1 momenttiin] kuten ehdotuksen lakitekstiin on kirjattu).

Ehdotetun poliisilain 5 a luvun 36 §:n 1 momentin mukaan Suojelupoliisin päällikkö päättäisi 35 §:n 2 momentissa tarkoitetun rekisterimerkinnän tekemisestä sekä asiakirjan valmistamisesta. Kun 36 §:n 2 momentissa todetaan, että tehtävään määrätty tiedustelumenetelmien käyttöön perehtynyt Suojelupoliisin päällystöön kuuluva poliisimies päättää muusta kuin 2 momentissa tarkoitetusta suojaamisesta, tässä tarkoitettaneen 36 §:n 1 momenttia. Sinällään mahdollista mielestäni olisi vaihtoehtoisesti viitata ehdotuksen ruotsinkielisessä lakitekstissä mainituin tavoin 35 §:n 2 momenttiin. Kielellisten versioiden tulee luonnollisesti olla saman sisältöiset.

Tietoliikennetiedustelusta siviilitiedustelussa ehdotetun lain 20 §:n, joka koskee tietoliikennetiedustelun käytöstä ilmoittamista, viimeisessä virkkeessä todetaan, että "[v]elvollisuutta ilmoittaa tietoliikennetiedustelusta ei kuitenkaan ole, jos tietoliikennetiedustelulla saatu tieto on hävitetty 9 §:n 2 momentin tai 15 §:n perusteella". Mietinnön perusteluosiossa (s. 257) todetaan sen sijaan käsitykseni mukaan virheellisesti, että kyseisessä virkkeessä olisi 9 §:n 2 momentin sijasta kyse 8 §:n 2 momentista. Ehdotetun lain 8 §:ssä ei ylipäätään ole 2 momenttia. Ehdotetun lain ruotsinkielisessä versiossa todetaan niin ikään ehdotetun suomenkielisen lain sanamuodon vastaisesti, että kyse olisi 8 §:n 2 momentista.

Apulaisoikeuskanslerin sijainen

Kimmo Hakonen

Osastopäällikkö

Esittelijäneuvos

Markus Löfman

Löfman Markus
Oikeuskanslerinvirasto - Apulaisoikeuskanslerin sijainen